**Ankenævnet for Forsikring**

924/13

Den 7. oktober 2013 blev i sag nr. 84.004:

xxxxxx xxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx xx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

---

Forsikrede har livsforsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Nordea Pension. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde hel præmiefritagelse og udbetale hel invalidepension efter den 1/12 2011.

Selskabet har afvist at yde hel præmiefritagelse og udbetale hel invalidepension efter den 1/12 2011 med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med to tredjedele.

Forsikringen giver ret til hel præmiefritagelse og udbetaling af hel invalidepension, hvis forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevne til mellem halvdelen og en tredjedel, har forsikrede ret til halv præmiefritagelse og udbetaling af halv invalidepension. Der er en karenstid på tre måneder.

Klageren er født i 1978. Hun er uddannet materialist i 1998 og veterinærsygeplejerske i 2005.

Det fremgår af sagen, at klageren i juni 2010 ansøgte om præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension fra selskabet. Ansøgningen blev begrundet med, at hun siden

den 12/1 2010 havde været sygemeldt fra sit arbejde som veterinærsygeplejerske på grund af helbredsmæssige gener efter et færdselsuheld den 25/12 2009. Efter det oplyste pådrog hun sig i forbindelse med færdselsuheldet en piskesmældslæsion, og som følge heraf oplevede hun hovedpine, føleforstyrrelser i arme, koncentrationsbesvær, øresusen, søvnbesvær samt ryg-, nakke- og lændesmerter. Før sygemeldingen havde hun en årsindtægt på 261.000 kr.

På baggrund af sagens oplysninger bevilgede selskabet klageren hel præmiefritagelse og udbetaling af hel invalidepension i en midlertidig periode fra karenstidens udløb den 12/4 2010 og foreløbig frem til den 1/11 2010. Præmiefritagelse og udbetalingen blev løbende forlænget til den 1/12 2011, hvor selskabet nedsatte ydelserne til halvdelen, idet den generelle erhvervsevne herefter alene fandtes nedsat med halvdelen, men ikke med to tredjedele.

I selskabets vurdering af klagerens erhvervsevne indgik diverse lægelige og kommunale oplysninger m.v., som selskabet løbende modtog i forbindelse med sagens behandling. Nogle af disse oplysninger gengives i det følgende.

Af journaludskrift fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"**Mandag d. 28. December 2009**
...
**SKADESTUEEPIKRISE**

Modtaget fra ... HOSPITAL
...
Skadestuebesøg påbegyndt: 25-12-2009 ...
Skadestuebesøg afsluttet: 25-12-2009 ...
...
Ulykkestidspunkt 25.12.2009 k1.13:15
Skadetype ORTOPÆDISK KIRURGI
Som fører af personbil blevet påkørt bagfra med ca. 30 km/t. mens hun holdt stille. Airbag ikke udløst. Bar sele.
Har ikke slået hovedet. Ingen hvp., svimmelhed eller kvalme. Føler sig lidt omtåget. Har sm. midt i ryggen.

Obj.:
BT 110/74. Puls 75. SAT 98.
Øjne: Pupiller runde, egale, reagerer naturligt for lys. Frie øjenbevægelser.
Abdomen: Blødt og uømt. Ingen palpable udfyldninger, uømme nyreloger. Nat. tarmlyde.
Col. cerv.: Øm i muskulaturen, ingen ossøs ømhed.

Col. thoracalis et lumbalis: Dir. øm over prot. spinosi sv.t. nederst thorakale hvirvler samt øverste lumbale hvirvler.
Normal kraft og sens. i UE.

rp. rtg. af thorakal og lumbal columna, obs fraktur.

RW/A/th

Tilføjelse:
Urinstix: Viser blod i urinen, men pt. har menstruation.
RW/A/th

Rtg. viser ingen fraktur RW/A/

Beh.:
Anbefales håndkøbssmertestillende, f.eks. Panodil 1 g maks. x 4 i døgnet.

Henvendelse til egen læge ved forværring eller manglende bedring.
...
**Onsdag d. 6. Januar 2010**

*Journal tekst - Fysioterapi*
Kl. 10:55
25 dec i bil påkørt bagfra og efter følgende fået ondt i dels lænderyg og dels i nakke. Lænderygsmerterne stråler ud i venstre balde. I nakken ingen udstråling til oe.
Obj: col cerv: indskrænket hoveddrej til siderne, direkte ømhed basis cranii sin.
Ømhed langs col thoracalis paravertebralt
Vurd: bløddels traumer og sequela og henvises til fysioterapi. Rp panodil og ipren
...
**Tirsdag d. 12. Januar 2010**

*Journal tekst - Almen*
Kl. 08:55
Fys mener at pt har blødninger i muskulaturen og nerve skader og ønsker at pt skal sygemelde sig. Plan; møder til kons igen.
...
Kl. 11:08
Er mødt på arb. idag efter fys. Arb.giver ikke særlig venligt stemt overfor sygemelding. Pt. har kun arbejdet et par dage efter lang barselsorlov, så det er jo også uheldigt. Men hun skønner selv, at hun er nødt til sygemelding."

Af statusattest af 22/4 2010 fra klagerens egen læge fremgår:

"**1. Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v.**

A: Sygehistorie, diagnoser (latin og dansk), prognose. Evt. igangværende behandling eller andre oplysninger af betydning for sagen

Siden dec 2009 syg efter trafikuheld hvor pt i bil påkøres bagfra af anden bilist og derpå pådrog sig whiplash
Aktuelt meget generet af snurrende fornemmelser i begge arme som indvirker meget på hendes søvn. [Klageren] blev tidligt i forløbet vurderet af neurolog der fandt normale forhold i

overensstemmelse med whiplash men efterfølgende tilkommet problemer med armene og nu igen henvist til neurolog. Dagligt generet af hovedpine, påvirket med nedsat overskud har smerter ned langs ryggen fra nakke-skuldre og intermitterende til lænden. [Klageren] mærker også at hendes humør er ændret så hun er blevet mere vredladen.
Intet af den iværksatte behandling i form af neurologisk vurdering, fysioterapi og at pt selv har taget akupunktur behandling, pt prøver også kiropraktik, samt analgetica har alle været uden påvirkning af [klagerens] tilstand som hun oplever forværret.
Man ønsker prognose men jeg kan kun sige at de 4 mdr har været uden fremgang.
25 ugentligt virker som for mange timer aktivitet ugentligt"

I reumatologisk speciallægeerklæring af 18/10 2010 hedder det bl.a.:

"**Aktuelle**
Påkørsel bagfra foran fodgængerovergang d. 25/12 2009, blev påkørt bagfra af bil som kørte mellem 30 og 60 km i timen, hvor hun holdt stille.
Umiddelbart efter skaden smerter i lænden. I løbet af aftenen udviklede hun også smerter i nakken. Har siden da haft smerter fra nakke og lænd med beskeden udstråling.

Udredningsmæssigt har hun været hos neurolog x 2, der henvises til papirer derfra. Der er foretaget en MR-skanning af columna cervikalis som har vist normale forhold. Behandlingsmæssigt har hun været hos fysioterapeut og kiropraktor mange gange.
Hun har fået forskellige former for passiv fysioterapi bla. med massage og fået instruktion i øvelser, som hun har lavet igennem længere tid. Af kiropraktor har hun fået manipulationsbehandling, får dette ca. 1-2 gange om måneden. Hun har forsøgt forskellige former for smertestillende medicin samt sekundært analgetika i form af Imipramin uden nogen væsentlig effekt på symptomerne. Hun har ikke forsøgt træning af lænden, og hun har ikke forsøgt generel fysisk træning som f.eks. træning på kondicykel. Hun er aktuelt ved at starte op med behandlingsforsøg med akupunktur. Behandlingsmæssigt angives i øvrigt, at hun skal i gang med et kommunalt træningstilbud som måske vil omfatte varmtvandsbassintræning.

Aktuel status er, at hun har konstante smerter fra nakken samt næsten konstant hovedpine. Angiver nakkesmerterne med en sværhedsgrad på 8,5 til 10 på 10 cm VAS-skala.
Der er smerteforværring af forskellige fysiske aktiviteter især tunge løft. Samtidig kommer der ofte prikken og stikken ud i hænderne ved disse aktiviteter.
Der er også daglige smerter fra lænderyggen og brystryggen. Disse smerter dog ikke konstante og de afhjælpes af analgetika. Der er ind i mellem også smerter ned i glutealregioner men ikke egentlig udstråling til benene.

**Øvrige organsystem er**
Centralnervesystemet: Angiver næsten konstant hovedpine. Endvidere svimmelhed i perioder. Hun angiver meget træthed som forværres i løbet af dagen. Koncentrationen angives nedsat.
...
***Funktionsmæssigt angives følgende:*** Hun kan godt gå pænt lange ture på 1 time uden nogen væsentlige problemer. Hun kan også godt sidde ned og stå op, ej heller med problemer. Hun klarer almindelige daglige aktiviteter som indkøb, tøjvask, madlavning med smerter. Hun vasker også gulv og støvsuger, får dog smerter i nakken heraf.

Hun kan også godt løfte tunge indkøbsposer men har svært ved dette. Kan også godt lave manuelle aktiviteter så som børnepasning og løft af barn.
Hvis hun foretager disse smerteprovokerende aktiviteter, kan hun godt få smerteforværring og generel træthed i timer efterfølgende. Ind i mellem har hun brug for at ligge ned pga.

smerteforværring og træthed. Der kommer også koncentrationsproblemer under og efter smertefremkaldende aktiviteter.
Hun kan godt køre bil men har svært ved at dreje hovedet i forbindelse med dette. Hun kan godt cykle.

**Medicin**
Tablet Ibuprofen 600 mg x 3
Paracetamol 2 x 3
...
**Objektivt**
Blodtryk 120/80, puls 74.
Ernæringstilstand middel. Alment upåvirket, vågen og klar, pæne farver, rolig respiration. Svarer fuldstændig adækvat på spørgsmål uden latenstid. Fremtræder ikke væsentligt deprimeret. Gangen normal. Fremtræder ikke væsentligt smerteforpint ved gang og bevægelser. Rejser sig fra stol og kommer ind og ud af lejet uden problemer.
Øjne, cavum oris, collum, stethoscopia cordis et pulmonum, abdomen, hud: Intet abnormt. Columna cervikalis: Der er lidt langsom men normal bevægelighed i alle planer. Foramen kompressionstest med nakkesmerter uden udstråling.

Hun bevæger nakken lidt stift, når hun skal kigge sig omkring og skal tage tøj af og på. Overekstremiteter: Normal bevægelighed, normal kraft over skuldre, normal håndtrykskraft. Der er normal neurologi på overekstremiteterne. Der er en del muskelømhed i nakkeskulderåget.
Columna thoracolumbalis: Der er normal statik. Der er stort set normal bevægelighed i alle planer. Der er diffus muskel- og fjedringsømhed i hele den nederste del af columna thoracalis og hele columna lumbalis. Der er endvidere en del muskelømhed i begge glutealregioner. Der er fri bevægelighed i hofter, knæ og ankler. Normal sensibilitet og reflekser på underekstremiteterne. Hun kan stå på tæer og hæle.
Der er ca. 14/18 fibromyalgitenderpoints.

**Konklusion**
Diffuse smerter i nakke og det meste af ryggen efter påkørsel bagfra for ca. 10 måneder siden. Jeg har ikke nogen forslag til yderligere udredning.
Prognosen er, at man kan håbe på langsom bedring over de nærmeste år, men der er ikke nogen sikker garanti herfor. Behandlingsmæssigt foreslås aktiv træning f.eks. træning på kondicykel samt lænderyg træning. Nogen væsentlig effekt på nakkesmerterne og hovedpinen skal dog ikke forventes heraf.
Medikamentelt har jeg ikke nogen sikre forslag som vil kunne afhjælpe symptomerne. Det kan ikke udelukkes, at midler mod neurogene smerter f.eks. Cymbalta eller Gabapentin vil kunne hjælpe noget på smerterne, det er dog også muligt, at bivirkninger vil overskygge eventuelle positive effekter. Det er også muligt, at hun vil kunne have glæde af et smertehåndteringskursus eller selvstudie af smertehåndteringsbøger. Alt i alt virker det ved min vurdering som om, at hun psykisk har en fornuftig og positiv indstilling til symptomer og fremtiden som i sig selv er vigtig i forhold til prognosen.

Hun angiver som ovenfor anført i detaljer en række fysiske funktionsbegrænsninger ligesom hendes kognitive funktioner er påvirket af generel træthed og påvirket koncentrationsevne som tiltager i løbet af dagen. Der er generel smerteforværring af fysiske aktiviteter som gør, at hun ikke er i stand til at foretage fysiske aktiviteter eller mentale aktiviteter mange timer dagligt på nuværende tidspunkt. Man kan håbe på bedring heraf i løbet af de næste par år."

6. 84.004

Af statusattest af 24/5 2011 fra klagerens egen læge fremgår:

"**1. Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v.**
...
Diagnoser:
Whiplash/piskesmæld
Fibromyalgi/muskelgigt

Efter trafikuheld dec 2009 udviklede [klageren] piskesmæld der over tiden også udviklede sig til symptomer på fibromyalgi. Blev undersøgt af reumatolog og neurolog. [Klageren] har desværre ikke responderet på de tiltag der var tilgængelige (fysioterapi, kiropraktor, kraniosakral terapi, MBS træning, akupunktur).
Aktuelt er [klageren] generet af nakkesmerter, hovedpine og smerter i hele ryggen samt nedsat udholdenhed overfor koncentrationsopgaver og dårlig hukommelse. Føler også nedsat kraft ved håndtryk.
Magter ikke at stå op til tiden hver dag. Kan støvsuge og klare opvask samt hjemlige opgaver men udtrættes hurtigt og får ekstra ondt i de allerede smertende områder. Handler ind ca x 2 pr uge, men kører i bil til indkøbsstedet.

Ved aktivitet må pt have mulighed for hvil efter behov samt kortere funktionstid end raske jævnaldrende."

Af kommunens arbejdsevnevurderingsjournal fremgår bl.a.:

"**Konklusion**

Vurderinger

Sagsbehandlers konklusion

08-08-2011 **ny vurdering af forlængelsesgrundlag.**
...
[Klagerens] situation er uændret fra sidst. Der er lægeakter der beskriver at [klagerens] helbred kan betragtes som stationært og der pågår aktuelt ikke lægebehandling der alene, vurderes at kunne bringe [klageren] tilbage til beskæftigelse.
Jeg vurderer at vi skal i gang med at afklare hvad, [klageren] kan på arbejdsmarkedet, og få beskrevet skånebehovene. Der ses ikke længere grundlag for nuværende forlængelse da lidelsen skønnes kronisk og der er fra lægefaglig side vurderet en stille aktivering med formål at forsøge at komme tilbage til arbejdsmarkedet. Der ses altså behov for en afklaring af arbejdsevnen. [Klageren] ønsker at deltage men hun er meget i tvivl om hun magter det.
Der bestilles afklarende forløb med praktik og brev med nyt forlængelsesgrundlag sendes til [klageren]."

I reumatologisk speciallægeerklæring af 29/8 2011 hedder det bl.a.:

"**Konklusion**
Sequelae til whiplashtraume med smerter fra nakken, hovedpine og koncentrationsbesvær samt lænderygbesvær. Smerterne har nu bredt sig mere ud, og der er tale om en diffus smertetilstand af typen fibromyalgi med ekstremitetssmerter og sekundære symptomer i form af træthed og lydoverfølsomhed og smerteforværring af fysiske belastninger.
Behandlingsmæssigt har jeg ikke nogen oplagte forslag i betragtning af nu symptomer i 2 år. Hun foreslås dog at holde sig generel fysisk aktiv med træning på kondicykel som har en do-

kumenteret effekt på fibromyalgisyndromet. Dertil foreslås fortsat aktive nakkeøvelser med fokus på nakkebevægeligheden.
I betragtning af symptomer i nu 2 år kan man dog ikke forvente nogen væsentlig bedring indenfor de nærmeste år.
Hun angiver som ovenfor anført i detaljer en række funktionsbegrænsninger, aktuelt ved kraftige manuelle aktiviteter og i det hele taget svært ved manuelle funktioner. Dertil også kognitive problemer med koncentrationsbesvær og generel træthed."

Af opfølgningsplan fra det kommunale jobcenter fremgår bl.a.:

"21-09-2011
...
[Klageren] ringer og oplyser hun har været ude for nyt trafik uheld som har givet hende nyt whiplash med meget stærke symptomer. [Klageren] er henvist til at holde sig i ro den næste måned. Det betyder at hun ikke kan deltage hos ... og forløb afbrydes.
Det aftales med [klageren] at jeg indhenter skadestue journal og ringer om en måned.

07-11-2011
...
[Klageren] oplyser at hun er meget smerteforpint og at hun er begyndt at få dolol for sine smerter. Hun går til kiropraktor og krisepsykolog. [Klageren] oplyser at hun aktuelt ikke er klar til at genoptage afklaring af sin arbejdsevne sådan som hun har det. Hun har tænkt både flexjob og førtidspension. Jeg orienterer om at begge dele kræver at man er i så optimal behandling som man kan komme og at man har været igennem et afklaringsforløb. Hun orienteres endvidere om at hun til enhver tid kan indgive ansøgning men at det så vil blive på det foreliggende i sagen."

I reumatologisk speciallægeerklæring af 14/2 2012 hedder det bl.a.:

"**Konklusion**
Sequelae til to whiplashtraumer med især smerter fra nakke og lænd, hovedpine, koncentrationsbesvær og træthed, som hun har haft fra lige umiddelbart efter den første skade. Dertil også nu i mere end et år mere diffuse smerter med også ekstremitetssmerter kriterier for fibromyalgi smertesyndromet opfyldes.
Behandlingsmæssigt har jeg ikke nogen oplagte forslag til yderligere behandling. Der foreslås fortsat træning, specielt foreslås træning på kondicykel som har en dokumenteret effekt ved fibromyalgi/diffuse smerter. Dertil kunne foreslås lænderygtræning med f.eks. pilatesøvelser og simple nakkeøvelser. Hun instrueres kort i ovenstående, kan eventuelt suppleres med yderligere vejledning fra fysioterapeut.
I betragtning af varighed på nu over 2 år på trods af træning, kan ikke forventes nogen væsentlig bedring indenfor de nærmeste år, og jeg vil betragte tilstanden som stationær for praktiske formål. Træningstiltagene skal primært have til formål at undgå yderligere smerteforværring og funktionstab.
Hun angiver som ovenfor anført en række funktionsbegrænsninger, idet hun hyppigt har brug for at ændre arbejdsstilling og har svært ved manuelle funktioner, ligesom der beskrives betydelige kognitive problemer. Disse funktionsbegrænsninger skyldes klart overvejende smerter fra nakke og ryg samt hovedpine."

Indvendinger fra klagerens daværende advokat mod selskabets nedsatte ydelser førte ikke til ændring af afgørelsen.

8. 84.004

Den 18/2 2013 har klageren indbragt sagen for nævnet. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.

Jeg har haft 2/3 nedsat erhvervsevne, fra start blev det vurderet af Special læge - forsikringsselskabets lægekonsulent vurderede derefter at min erhvervsevne var ½ (50 procent) trods at min tilstand var forværret.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

at min erhvervsevne fortsat er 2/3 og ikke som nu ½ (udbetaling af invalidepension)."

Heroverfor har selskabet i brev af 8/3 2013 til nævnet bl.a. anført:

"**Nordea Liv & Pensions afgørelse**
Til klagen skal vi indledningsvis anføre, at vi fastholder vores afgørelse.

Vi har vurderet forsikredes erhvervsevne midlertidigt i forhold til hendes tidligere erhverv som veterinærsygeplejerske. Når tilstanden har bedret/stabiliseret sig i sådant omfang, at den fremtidige erhvervsevne kan vurderes, er det ikke længere erhvervsevnen i forhold til det konkrete erhverv men i forhold til generelt erhverv, der udgør grundlaget for, om forsikrede fortsat er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension.

Forsikrede angiver selv, i forbindelse med speciallægeerklæringen fra august 2011, at hun kan sidde ned, men at hun har svært ved at stå op i længere tid. Hun kan gå ture på et kvarter ad gangen, men hun har svært ved tunge løft og kan maksimalt løfte 15 kg, ligesom hun har svært ved manuelle aktiviteter, der forøger hendes smerter og giver hende generel træthed i timerne efter. Hun angiver, at have koncentrationsbesvær på grund af smerter og træthed, men hun kan køre bil. Det fremgår af den objektive undersøgelse, at forsikredes gang er normal, ligesom hun ikke fremtræder væsentligt smerteforpint ved gang og bevægelser. Ligeledes fremgår det, at hun rejser sig fra stolen og kommer ind og ud af lejet uden problemer. Hun har let nedsat bevægelighed i nakken i alle retninger med lidt langsomme bevægelser og lidt ukoordineret bevægelse. Det anbefales på den baggrund af speciallægen, at hun skal holde sig generelt fysisk aktiv og lave nakkeøvelser med henblik på at forbedre bevægeligheden i nakken. Speciallægen angiver på baggrund af undersøgelsen, at der er tale om en diffus smertetilstand af typen fibromyalgi, og at der ikke kan forventes en væsentlig bedring indenfor de nærmeste år. Dette står i modsætning til speciallægeerklæringen fra oktober 2010, hvori ... angav, at man kunne håbe på en bedring indenfor de næste par år.

Efter at have forelagt speciallægeerklæringen for vores lægekonsulent, vurderer vi, at forsikredes helbredstilstand har stabiliseret sig så meget, at vi kan vurdere hendes erhvervsevne i generelt erhverv. Vi vurderer på den baggrund, at hendes erhvervsevne i generelt erhverv er nedsat med halvdelen, men ikke to tredjedele, da vi vurderer, at hun i et ikke-nakkebelastende erhverv uden tunge løft og uden manuelle opgaver og med opgaver, der ikke er koncentrationskrævende, vil være i stand til at varetage et arbejde med mellem 1/3 og halvdelen af en normal arbejdsuge. Dette er desuden overensstemmende med den vurdering ... Kommunes lægekonsulent, har foretaget, hvori det angives, at '... lavhastighedstraumer forventeligt er forenelig med hensynstagende beskæftigelse (arbejde, som ikke er decideret nakkeskulderbelastende)'

9. 84.004

I speciallægeerklæringen af 14. februar 2012 fra ..., som vi fik udarbejdet efter forsikrede havde været ude for en ny påkørsel, fremgår det, at forsikrede kan gå i 15-20 minutter, og at hun kan køre bil og købe ind, men at hun har svært ved at løfte tunge indkøbsposer, og at hun generelt ikke kan løfte mere end 15 kg ad gangen. Det fremgår ligeledes, at hun kan lave lette funktioner, men at hun ikke kan fortsætte med sit sædvanlige arbejde som veterinærsygeplejerske, der indebærer en del manuelle funktioner. Ved den objektive undersøgelse er gangen fortsat normal, ligesom hun rejser sig, sætter sig og kommer ind og ud af lejet uden problemer. Der er fortsat let nedsat bevægelighed i lænden, men ikke i større grad end ved de tidligere undersøgelser, ligesom der fortsat er normal bevægelighed i både arme og ben. Speciallægen opfordrer fortsat forsikrede til at være fysisk aktiv med træning på kondicykel samt lænderygtræning og simple nakkeøvelser. Det konkluderes på den baggrund, at forsikredes helbredstilstand er stationær. Efter at have sammenholdt de to speciallægeerklæringer vurderer vi ikke, at der er sket en sådan forværring, at forsikredes erhvervsevne kan betragtes som nedsat med 2/3 eller mere, hvorfor vi fortsat mener, at forsikrede vil kunne varetage et ikke-manuelt og ikke-koncentrationskrævende arbejde uden tunge løft med mellem en tredjedel og halvdelen af en normal arbejdsuge.

Der er den 3. juni 2010 foretaget MR-scanning på ... Privathospitaler i ..., hvor der ikke er fundet hverken diskosprolaps, kanalstenose eller nerverodspåvirkning, ligesom der er normale signaler i medulla og normal kraniocervikal overgang. Der ses således allerede på dette tidspunkt ikke at være påvist skader, der kan begrunde et erhvervsevnetab på 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

Da forsikrede den 13. september 2011 er involveret i en ny trafikulykke, hvor hun påkøres bagfra, bliver hun undersøgt på ... Hospital. Der findes ikke ved denne undersøgelse at være sket skade på brystrygsøjlen. Ved undersøgelse af halsrygsøjlen findes der diffus ømhed, men ingen egentlige skader, ligesom der er god bøjning i nakken. Der er normal undersøgelse af arme og ben og forsikrede klarer at komme op og stå uden problemer og 'der ses efterhånden også lidt mere naturlig bevægelse i nakkeområdet' Det konkluderes på den baggrund, at der ikke er sket skade på rygsøjlen. Der findes således ikke helbredsmæssig dokumentation for, at der ved den nye ulykke er sket skader på forsikredes nakke og ryg, der kan begrunde et erhvervsevne-tab på 2/3 eller mere.

Det fremgår af journalen fra forsikredes egen læge, at forsikrede allerede i begyndelsen af 2010 har været tilset at neurolog ..., der har tilrådet hende hurtigt at komme i gang med sit arbejde igen og indstille forbruget af smertestillende medicin for at undgå sløvhed om dagen og medicinoverdoseringshovedpine. På det tidspunkt tog forsikrede Pinex og Klorzoxazon tre gange om dagen. Efterfølgende har forsikrede i forbindelse med udarbejdelse af de indhentede speciallægeerklæringer oplyst, at hun fast tager Ibuprofen og Paracetamol. Det er almindeligt kendt, at såvel Ibuprofen som Klorzoxazon kan give træthed, og Ibuprofen kan desuden også give hovedpine. Det kan derfor ikke udelukkes, at visse af de gener, som forsikrede har, skyldes den medicin, hun tager, og at hun ved at trappe ud af den faste medicinering ville kunne få bedret visse af symptomerne.

Ligeledes fremgår det af journalen fra forsikredes læge, at hun i marts 2010 er blevet opsagt fra sit hidtidige arbejde. Dette indikerer efter vores vurdering, at baggrunden for, at forsikrede ikke har genoptaget sit arbejde helt eller delvist, har været, at hun ikke havde et arbejde at vende tilbage til, snarere end hendes helbredstilstand, da det allerede i foråret 2010 blev anbefalet, at hun skulle genoptage arbejdet, hvilket blev gentaget af speciallæge i neurologi ... ved undersøgelse den 11. juni 2010.

Allerede i juli 2010 fremgår det af oplysningerne fra Jobcenter ..., at forsikrede har erkendt, at hun ikke kan komme tilbage til sit hidtidige arbejde som veterinærsygeplejerske, da det er for hårdt for hende fysisk, men at hun på den anden side har svært ved at se sig selv i en anden arbejdsfunktion end som veterinærsygeplejerske.

Af forsikredes ressourceprofil fremgår det, at hun har været i et forløb ved Plan & Handling fra 8. november 2010 til 17. december 2010. I dette forløb blev hun tilbudt flere forskellige tiltag i form af blandt andet undervisning omkring afspændingsteknikker, litteraturgrupper, foredrag og kurser omkring arbejdsmarkedsparathed samt kurser i mindfullness. Forsikrede afslog dog af forskellige årsager disse tilbud. Igennem forløbet blev det forsøgt at anspore forsikrede til '...at overveje muligheden for nye erhvervsmuligheder, der kan forenes med hendes smerter og behov for skånehensyn. Det var ved slutningen af forløbet dog ikke muligt at rykke ved [klagerens] udtrykte ønske om at vende tilbage til erhvervet som veterinærsygeplejerske.' Det er ligeledes angivet, at forsikrede på grund af hendes deltagelse i smertebehandling afviste at deltage i virksomhedspraktik, da hun blev præsenteret for denne mulighed.

Det fremgår således flere steder i forsikredes oplysninger, at forsikrede ikke har været motiveret for at overveje andre erhvervsmuligheder end veterinærsygeplejerske. Dette på trods af at det allerede tidligt i forløbet af flere forskellige læger blev angivet, at hun ikke ville kunne klare at fortsætte i et fysisk belastende erhverv som veterinærsygeplejerske. At forsikrede ikke har kunnet se sig selv i et andet erhverv end veterinærsygeplejerske kan ikke betragtes som et helbredsmæssigt forhold, hvilket er en betingelse for udbetaling ifølge forsikringsbetingelserne.

Som led i vores behandling af forsikredes sag har vi tilbudt hende et forløb igennem vores samarbejdspartner Previa Sundhed. Et sådant forløb fokuserer på forsikredes muligheder for at blive hurtigere rask og vende tilbage til arbejdet igennem udarbejdelse af en handlingsplan med forslag til behandlingsforløb. På baggrund af denne sættes der ind med en målrettet indsats i form af for eksempel træning, behandling og dialog omkring fremtidige erhvervsmuligheder. Forsikrede har imidlertid ikke ønsket at deltage i det tilbudte forløb, hvilket understøtter vores vurdering af, at forsikrede ikke har været motiveret for at vende tilbage til arbejdsmarkedet, da det stod klart for hende, at hun ikke kunne vende tilbage til sit hidtidige erhverv som veterinærsygeplejerske.

Det vurderes i ressourceprofilen, der senest er opdateret den 22. december 2011, altså efter at forsikrede har været ude for det andet trafikuheld, at forsikrede har arbejdsmæssige muligheder indenfor salg og kundekontakt, ligesom hun har personlige kompetencer, der er passende i forhold til arbejdsmarkedet, og som hun vil kunne bringe i brug efter endt behandling, hvor hun kan søge beskæftigelse, der tager hensyn til hendes skånebehov. Dette understøtter vores vurdering af, at forsikrede vil kunne varetage et ikke-fysisk belastende og ikke-koncentrationskrævende arbejde.

Efter en samlet vurdering af forsikredes helbredsoplysninger finder vi således, at forsikrede i et erhverv, der tager hensyn til hendes skånehensyn i form af ikke-nakkebelastende arbejde, ingen tunge løft og ikke koncentrationskrævende opgaver, vil kunne varetage et arbejde med mellem halvdelen og en tredjedel af en normal arbejdsuge.

Vi fastholder således vores afgørelse."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

11. 84.004

"**§ 6. Invaliditet**

**Stk. 1**
Dersom forsikringen omfatter invalideydelse og/eller præmiefritagelse gælder herom nedenstående regler.

**Stk. 2**
Ret til fuld invalideydelse og/eller fuld præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister mindst 2/3 af sin fulde erhvervsevne uden, at der skyldes forsæt. Hvis erhvervsevnen er nedsat til mellem 1/2 og 1/3, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse, når forsikringsbegivenheden ikke er forvoldt med forsæt af forsikrede.
...
**Stk. 3**
Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end henholdsvis 1/3 og 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
...
**Stk. 6**
Præmiefritagelse respektive udbetaling af invalidepension får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder.
...
**Stk. 8**
Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke er til stede, genoptages præmiebetalingen, og en påbegyndt udbetaling af invalidepension ophører."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte bilag, herunder diverse lægelige og kommunale oplysninger, finder nævnet det på det foreliggende grundlag ikke bevist, at klageren med de rette skånehensyn ikke vil være i stand til - bedømt under hensyn til sin nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end en tredjedel af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Den generelle erhvervsevne findes således ikke at være nedsat med to tredjedele i forsikringsbetingelsernes forstand. Nævnet kan på den baggrund ikke kritisere, at selskabet som sket har nedsat præmiefritagelsen og udbetalingen af invalidepension til halvdelen med virkning fra den 1/12 2011.

12. 84.004

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen